



**ההסתדרות הרפואית בישראל  
המועצה המדעית**

**התמחות בכירורגיה פלסטית ואסתטית**

**תוכנית ההתמחות**

**Syllabus**

**2011**

גרסה 1.0 – 2011, גרסה 1.1 – 2018, גרסה 1.2 – 2020, גרסה 2.0 – 2021

## סילבוס להתמחות בכירורגיה פלסטית ואסתטית

### א. תוכנית ההתמחות

6 שנים מהן :

- א. 6 חודשים במחלקה לכירורגיה כללית-חובה.
- ב.  $4\frac{1}{4}$  שנים במחלקה לכירורגיה פלסטית - חובה ו-3 חודשים ביחידה מוכרת לכוויות (גם אם אינה במחלקה לכירורגיה פלסטית) - חובה.
- ג. 3 חודשים ביחידה לכירורגיה של היד ובבית חולים שאין בו יחידת כירורגיה של היד, 3 חודשים במחלקה לכירורגיה אורתופדית, ובלבד שהמחלקה מטפלת בכירורגיה של היד ומועסק בה מומחה אחד לפחות בכירורגיה של היד – חובה.
- ד. 3 חודשים במקצוע משנה אחד כדלהלן : מחלות אף אוזן וגרון וכירורגיה של ראש וצוואר, כירורגית פה ולסתות, מחלות עור ומין, כירורגיה אורולוגית, כירורגיה כללית, מחלות עיניים.
- ה. 6 חודשים מדעי יסוד.

\* בהתאם לתקנות, מתמחה בכירורגיה פלסטית ואסתטית, חייב להגיש למועצה המדעית בתום ההתמחות תעודה על סיום קורס להחייאה מתקדמת (ATLS).

### ב. מטרת ההתמחות

מטרות מסלול ההתמחות בכירורגיה פלסטית הן :

1. להקנות ידע יסודי בעקרונות הכירורגיה, בפיזיולוגיה, פתופיזיולוגיה, פתולוגיה, טיפול נמרץ, ריפוי פצעים וטיפול בזיהומים, אנטומיה ניתוחית בדגש על עצבים, אספקת דם ושרירים בשטח המקצוע.
2. להקנות למתמחה שיקול קליני נכון ומיומנות ניתוח בתחומים הבאים :

- שחזור מומים מולדים, בעיקר במערכת איברי המין החיצוניים, באזור הראש, הצוואר והידיים
- ניתוח ושחזור ניתוחי בשאתות, בעור וברקמות הרכות
- טיפול ניתוחי ושחזורי בפציעות ברקמות הרכות, כולל אלו הנלוות לפציעות מורכבות במערכות אחרות
- טיפול ראשוני ומשחזר בנפגעי כוויות
- ריפוי פצעים
- לימפאדמה
- מיקרוכירורגיה נוירו-וסקולרית
- כירורגיה אסתטית

3. להקנות למתמחה ידע ומיומנות כירורגית שיאפשרו לו לנהל את הטיפול בתחומים דלעיל, כדי שעם תום ההתמחות יוכל לשמש רופא מומחה עצמאי בכל תחומי העיסוק במקצוע.

4. לחשוף את המתמחה למחקר קליני או בסיסי.

### רכישת מיומנות כירורגית

במשך התמחותו בכירורגיה פלסטית יבצע המתמחה לכל הפחות את הניתוחים והפעולות הבאים :

מספר הניתוחים שבוצעו כ"עוזר מנתח"	מספר הניתוחים שבוצעו כ"מנתח ראשון"	מספר הניתוחים הנדרשים לביצוע כ"עוזר מנתח "	מספר הניתוחים הנדרשים לביצוע כ"מנתח ראשון"	סוג הניתוח / פעולה
			50	שתלי עור וניתוחים אחרים בכוויות
			20	מתלי עור גדולים, שריר וחיתולית (עם או בלי עור)
			40	מתלי עור קטנים (בעיקר לשחזורי כריתות בפנים)
			10	ניתוחי שחזור גדולים בשפה, באף ובאוזניים
			20	ניתוחי ידיים (כולל מתלים סינדקטיליה ופולידקטיליה)
			10	ניתוחי שפה וחך שסועים ומתלה לועי
			5	ניתוחים משחזרים בעפעפיים
			5	שימוש במותחנים (במקרים שאינם שחזורי שד)
			20 5 מתלים לפחות	שחזור שד
		20	10	הקטנת שדיים
		20	10	הגדלת שדיים
		20	15	עיצוב הגוף (כולל מתיחת בטן, שאיבות שומן)
ניתוחים אסתטיים בפנים :				
		5	5	ניתוח אף
		10	2	מתיחות פנים

		3	3	הצמדת אוזניים
		10	5	ניתוחי עפעפיים
		10		ניתוחים מיקרו-וסקולריים
		6		ניתוחים מקסילופציאליים – עיצוב ותיקון שברי עצמות, גולגולת ועצמות פנים (לא ניתוחי רקמה רכים)
			10	טיפול בחולי כוויות מעל 30%
			20	טיפול בחולי כוויות מתחת ל- 30%
		10 תצפית	5	הזרקות חומרי מילוי
		10 תצפית	5	הזרקות בוטוקס
		3 תצפית	2	פילינג לסוגיו

**על כל הניתוחים והפעולות להתבצע אך ורק בבתי החולים הציבוריים המוכרים להתמחות.**

**ג. מטרת ההתמחות בתקופות השונות**

**1. חצי השנה הראשונה: כירורגיה כללית**

על המתמחה להיות בקי בטיפול בחולה הכירורגי לפני ואחרי הניתוח, באיזון משק הנוזלים ואלקטרוליטים, במדיניות טיפולים אנטיביוטיים, בבעיות רפואיות שכיחות העולות להתרחש בחולה הסובל מרקע רפואי קודם ועובר ניתוח, במדיניות מתן תרופות לפני ואחרי ניתוח, בטיפולים בבעיות יתר לחץ דם וסוכרת, מניעת תסחיפים, ריפוי פצעים, הבנה בסיסית בהרדמה ועוד.

לגבי ההתנסות הכירורגית, על המתמחה להשתתף בעיקר בנייתוחים הבאים: כריתות חלקיות ושלמות של השד, כריתת קשריות לימפה, איתור וכריתת קשריות הזקיף, ניתוחים הכוללים פתיחת בטן וניתוחי טראומה.

**2. השנה וחצי הראשונה: כירורגיה פלסטית**

על המתמחה להיות מעורה במצבם של החולים המאושפזים במחלקה ולהיות אחראי במחלקה על הטיפול הטרומ והפוסט-ניתוחי; עליו להשתתף בפעילות המרפאה, לבצע ניתוחים לכריתת נגעים שפירים וממאירים במטופלים הבאים על בסיס אמבולטורי. המתמחה ידע לתת מענה למקרים הדחופים המגיעים לחדר המיון ביום ובלילה, ישתתף בנייתוחים שמבצעת המחלקה בהרדמה כללית וירכוש ניסיון בפעולות בסיסיות כתפירה ושתילת עור. בנוסף יציג חומר הקשור בעבודה היומיומית בסמינריונים מחלקתיים.

**3. שנתיים נוספות: כירורגיה פלסטית**

בתקופה זו יעבור המתמחה את הבחינה בכתב בכירורגיה כללית, שהיא למעשה תרגום כל אשר עסק בו בכירורגיה כללית ובשהותו במחלקת האם עד תקופה זו. הצגה מסודרת בסמינריונים מחלקתיים עשויה לעזור בלימוד לקראת בחינה זו. בתקופה זו יעבור על הסילבוס המוצע לשלב א' בפלסטיקה, גם כן בלימוד מסודר ושיטתי. בנוסף ירכוש המתמחה מיומנות כירורגית כשיבצע כמנתח ראשי ניתוחים לתיקון מומים מולדים כשפה וחדך שסועים, היפוספדיאס, כריתת נגעים גדולים ושחזור במתלים, והעברת מתלים מקומיים ומרוחקים כדי להשלים פגמים ברקמות רכות ועצמות. כמו כן ישתתף בנייתוחים לשחזור שדיים וניתוחים מיקרוכירורגיים וכן קרניופסיאליים.

בתקופה זו עליו לעזור בנייתוחים אסתטיים וגם בפעילות בשטח זה שאינה ניתוחית (פילינג, טיפולי לייזר, הזרקות ועוד). כמו כן ייעץ למחלקות אחרות בבית החולים ויהיה חלק מהן. לקראת סוף התקופה עליו להיות חלק מהמערך המדריך את הסטודנטים במחלקה. על המתמחה להיות שותף במחקרים קליניים ומעבדתיים המתקיימים במחלקה ובפרסומי המחלקה. בנוסף יתמצא בירחונים העיקריים של המקצוע ויצג בכינוסים הארציים.

#### 4. מחקר במדעי היסוד

הנושא למחקר במדעי היסוד ייבחר, במידת האפשר, מתוך השטחים שהכירורגיה הפלסטית מתעניינת ומתבלטת בהם.

### ד. ידע וניסיון בכירורגיה פלסטית ואסתטית

בשלוש השנים המוקדשות לכירורגיה פלסטית, יעבוד המתמחה במחלקה ובמרפאה המסונפת אליה, יקבל את החולים, יקבע בתחילת הטיפול בעזרת הממונים עליו את האבחנה הקלינית וההתווייה לטיפול, ישמש עוזר ראשון בנייתוחים הגדולים וינתח בהדרכת מנהל המחלקה, או ממלא מקומו, ניתוחים פלסטיים מכל הסוגים, בהתאם לרשימה דלעיל (רכישת מיומנות הניתוח).

### ה. שנה אחרונה בכירורגיה פלסטית: העמקת הידע והניסיון במקצוע, עבודה במרפאה והכשרת המתמחה לעצמאות

1. בשנה האחרונה להתמחותו יעבוד המתמחה במחלקה, בחדר הניתוח ובמרפאה המסונפת למחלקה באופן עצמאי. הוא יקבל את החולים למחלקה, יקבע את האבחנות ויהיה בקי בהתוויות לטיפול כירורגי פלסטי.
2. המתמחה יבצע ניתוחים בעיקר בסיוע המתמחים הצעירים ממנו. כמו כן, לפי הוראות מנהל המחלקה, ידריך מתמחים צעירים ממנו בנייתוחים שהוא עצמו כבר בקי בהם. דבר זה חשוב וחיוני למתמחה כדי שיבין בעודו צעיר כי שומה עליו לא רק ללמוד אלא גם ללמד.
3. בעבודתו במרפאה יקבל חולים ויקבע את האבחנה והטיפול, במיוחד אם קיים צורך באשפוז החולה, וישמש גם יועץ למחלקות אחרות בבית החולים.

### ו. אחריות המנהל בהקניית הידע

בכל פעולותיו במחלקה, במרפאה, בחדר ניתוח ובחדר מיון יהיה המתמחה כפוף למנהל המחלקה או הרופא הבכיר שמונה על ידו, שיהיו אחראיים כי המתמחה ירכוש את הידיעות הדרושות לו ויעמדו לרשותו בכל עת, בבצעו את הניתוחים והטיפולים השונים.

### ז. השתתפות בפעילות מדעית-מחלקתית, בין-מחלקתית וארצית

1. על המתמחה להשתתף השתתפות קבועה ופעילה בכל תקופת התמחותו בביקורים המודרכים במחלקה, בפגישות הצוות המחלקתיות והבין-מחלקתיות ובפגישות הקליניות והקלינו-פתולוגיות. באלה עליו גם להציג מקרים לפי הוראות מנהל המחלקה.
2. מנהל המחלקה יעודד את המתמחה, בשנות ההתמחות האחרונות, להשתתף בקונגרסים ובכינוסים אזוריים וארציים של האיגודים והחברות.

## ח. רישום ניתוחים

המתמחה ינהל רישום מדויק של כל הניתוחים וההתערבויות לפי סוגיהם, שביצע בכל תקופת ההתמחות, ובסוף ההתמחות הם יאושרו בחתימת ידו של מנהל המחלקה בלבד.

## ט. חובת קריאה בספרות מקצועית

המתמחה ישלים ידיעותיו בספרות ובעיתונות המקצועיות, בהדרכת מנהל המחלקה או המורשה על ידו שיכוונו אותו בשימוש נאות בספרייה הרפואית.

1. הספרים : MATHES, מהדורה 2006
2. החוברות : PRS ו-ANNALS של חמש השנים האחרונות

## י. בחינות

המתמחה נדרש לעמוד בבחינות ההתמחות שלב א' ו-ב' כנדרש בתקנון. פרטים לגבי הבחינות, הנהלים וההרשמה מתפרסמים באתר המתמחים של הר"י באינטרנט בכתובת : [www.ima.org.il/mitmachim](http://www.ima.org.il/mitmachim)

-----